

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and M
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X.

Ч. 30 (1083).

ЧЕТВЕР, 15. БЕРЕЗНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, MARCH 15th, 1928.

No. 30 (1083).

VOL. X.

РАДИКАЛЬНИХ РОБІТНИКІВ ВИКИДАЮТЬ З РОБОТИ І З ЮНІТ.

Реакційні урядники кравецької юніт в Торонто переслідують робітників за поширення жидівської комуністичної газети "Дер Кампф".

ТОРОНТО, 6. березня. — На домагання реакційних урядників Амалгайтед Клотінг Воркерс Юніон відправлено від праці ще трох членів юніт, які не хотіли послухати приказу бюрократичних юнітних урядників і заперечувати розповсюдження жидівської комуністичної газети "Дер Кампф". Ця газета в серії статтів налягувала юнітних урядників за зраду робітничих інтересів. В Алгебра Год відбувся масовий мітинг, в якому взяло участь понад 500 членів юніт, для заперечування проти терористичних метод, що їх уживає реакційна юнітна адміністрація для здавлення опозиції

10 ТИСЯЧ АРАБІВ ГОТОВІ ДО НАПАДУ НА ТРАНСІОРДАНІЮ.

ЛОНДОН, 12. березня. — Делегати з Єрусалиму доносять, що 10,000 Вагабів з Нежду, країни султана Ібна Сауда, зібрані в Тебуку для нападу на Трансїорданію. Арабські повстанці мають зі собою на місяць поживи. Повідомляють в Єрусалимі, що емір Трансїорданії вислав посла до лорда Пайомера, британського високого комісара в Палестині, остерігаючи його про ляннований атак і просячи оборони перед Арабами. ЛОНДОН, 10. березня. — Делегати з Басри повідомляють, що британське військо командування висадило в Кувейті індійське військо для оборони міста перед можливим атакі Вагабів, що підтримують султана Ібна Сауда, короля Геджазу, в його війні проти Іраку і Трансїорданії. Індійське військо висаджено для допомоги британським морякам, стаціонарним у Кувейті, які вже отаборилися з панцирними автомобілями й аеропланними перед мурами міста, готові відбити всякий атак. ЛОНДОН, 12. березня. — Кольоніальний міністер Емері заявив сьогодні в парламенті, що британський уряд безпосередньо зноситься з Ібном Саудом, султаном Нежду, й не має potwierдження згоди, що він проголосив "святу війну" проти Великої Британії або прилучився до такої війни.

РАДА ЛІГИ НАЦІЙ ЗАПРОСИЛА ТУРЕЧИНУ НА КОНФЕРЕНЦІЮ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 10. березня. — Рада Ліги Націй послухала пропозиції радянського уряду й рішила запросити Туреччину на конференцію підготовчої комісії роззброєння, що відкривається тут в сімнадцятий четвер. Як і на останній сесії комісії, радянський уряд запропонує всевітнє роззброєння на землі, морю й у водозі до чотирох років. Радянський Союз і Туреччина не є членами Ліги Націй. ЖЕНЕВА, Швайцарія, 8. березня. — Рада Ліги Націй на-

УРЯД ПІДСУДСЬКОГО ВІДНІС ПОБІДУ У ВИБОРАХ ДО СЕНАТУ.

ВАРШАВА, 12. березня. — Вибори до польського сенату, що відбулися в неділю, принесли ще більшу перемогу для уряду Пісудського, ніж вибори до союму, що відбулися 4. березня. В західній частині Польщі польські голоси були менше розбиті, ніж у соймових виборах, а Жиди й Українці (націоналісти) голосували разом і здобли більшу репрезентацію в сенаті, ніж у соймі. До се-

В Донецькім басейні викрито змову проти С.Р.С.Р.

Державне Політичне Управління арештувало, між іншими, шістьох німецьких інженерів. — Німецька амбасада в Москві домагається звільнення арештованих. — Преса Німеччини нападає на радянську владу за арештування.

МОСКВА, 12. березня. — Державне Політичне Управління викрило в Донецькім басейні змову проти радянської влади й арештувало інженерів, техніків і шпигунів, яких обвинувачує в організуванні змови. Після звідомлень Д.П.У., змовники планували знищити машинерію в Донецькім басейні при допомозі вогнів та експлозії. Передовіці в газетях признають, що положення є надзвичайно серйозне. Масові мітинги на фабриках, що відбулися в Москві, Ленінграді й інших містах, домагаються гострої карі для змовників. Радянські урядники, побоюючися масового виходу супроти спеців, остерегаються робітників, щоб вони не карали невинних техніків, бо цим мож-

РІЖНІ ВІСТІ

ДЕРЖАВНІ УРЯДНИКИ ПРОДОВЖАЮТЬ СТРАЙКОМ.

АТЕНИ, Греція, 12. березня. — Грецькі державні урядники рішили вийти в цім тижні на страйк помяо заборони урядом такого страйку. Уряд каже, що страйк урядників буде уважати бунтом. Положення стає критичне.

АЕРОПЛАНАМИ З С.Р.С.Р. ДО АФГАНІСТАНУ.

МОСКВА, 10-го березня. — Перший раз в історії аеропланів Радянського Союзу будуть літати понад високі гори до Афганістану й перевозити пасажирів. Тут оповіщено, що воздушна комунікація між Радянським Союзом та Афганістаном буде започаткована за пару днів. Подробиці радянсько-афганістанського договору, на підставі котрого буде відбуватися воздушна комунікація, шойно тут оповіщено.

1,000 ПОВСТАНЦІВ ПІДЛАЛІСЯ УРЯДОВІ.

МІСТО МЕКСИКО, 12. березня. — Департамент війни сповіщає, що 1,000 повстанців у степях Наяріт і Синальво здалися урядові без ніяких застережень. Департамент каже, що 300 повстанців у Наяріті продовжують свої операції неорганізованими бандами. Військо веде проти них кампанію.

2,000 БЕЗРОБІТНИХ НА 50 ВІЛЬНИХ МІСЦЬ.

КЕНСІНГТОН, Па., 10. березня. — Як образець великого безробіття в цім місті може послужити той факт, що коли Кенсінгтон Шпіллар Ко. проголошала, що потребує 50 робітників, на ці роботи зголосилося окола 2,000 безробітних. Вони штурмували двері компанійних офісів і компанії закликали поліцію, яка розігнала робітників.

БІДНИХ ДІТЕЙ СТАВЛЯТЬ НАРІВНІ ЗІ ЩУРАМИ.

БЕРЛІН, 9. березня. — Соціалістичний посол др. Мозес зробив у парламенті тяжкі закиди проти управ шпиталів. Він опер іх на заяві лікаря д-ра Вольмера в однім лікарськім місячнику, що лікарі переводили експерименти на 100 щурах і 20 дітях над ріжними хворобами і що дітям продовжувано хворобу й утримувано іх на тяжкій дієті, щоб слідити розвій хвороби. Мозес протестував проти такого трактування дітей бідної класи, яких ставлять нарівні зі щурами й продовжують іх хворобу місяцями та нищаться іхне здоровля.

ВУДСВОРТ ЗАСЯГАЄ ОПІНІЇ ВІДНОСНО БАНКОВОЇ СИСТЕМИ.

Робітничий посол з Вінніпегу розіслав листи до вінніпегських бізнесменів з ріжними запитами в справі канадських банків.

ОТТАВА, 12. березня. — Ліберальний посол др. Гверін зробив у парламенті внесок, щоб уряд предложив копії всієї кореспонденції й документів, що іх має в руках, відносно "більшовицьких, комуністичних або анархістичних шкіл в Канаді". Міністер справедливости Ернес Лайойнт сказав, що такі справи є дуже довірчого характеру й опублікувати іх не було-б в інтересі загалу. Він просив Гверіна відтінити свій внесок. Гверін згодився "з огляду на обставини".

ОТТАВА, 13. березня. — Щоб зацікавити вінніпегських бізнесменів пропонованими змінами в банківім законі, Дж. С. Вудсворт, провідник робітничої групи в парламенті, вислав листи до більше як 500 осіб у Вінніпегу. В кожному випадку він висловлює свою власну думку відносно банкового закона і просить давати пропозиції, як його поліпшити. Обговорюючи лист, Вудсворт каже, що він всім переперти в парламенті резолюцію, яка закликає до повного розслідження закона банківім і торговельнім комітетом. Дотепер одиними свідками, з однім винятком, були самі банкіри, які, зовсім природно, є дуже вдяковані з теперішніх відносин. Винятком був А. Е. Дербі з Канадської Ради Агрікультури, який висловив погляди то-

ЛУІС СКЛАДАЄ ЗІЗНАННЯ ПЕРЕД СЕНАТСЬКИМ КОМІТЕТОМ.

ВАШІНГТОН, 8-го березня. — Перед сенатським комітетом для міжстейтової торгівлі зізнавав вчора й сьогодні Джан Л. Луїс, президент Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, про положення у вуглевій індустрії. У своїм вчорашнім зізнанні Луїс гостро виступив проти нафтового короля Джана Д. Рокефелера та міністра фінансів А. Мелона, закликаючи іх, що це іх вуглеві компанії зрівняли Джексонвільську угоду з майнерами й викликали теперішній страйк майнерів м'яккого вугля. Луїс сказав, що вуглеві компанії узурпують собі права, які належать тільки урядові, та ведуть терор проти майнерів. Метью кампанії залізниць і вуглевих компаній є обижити заробітну платню. На сьогоднішнім засіданні комітету Луїс докінчував своє зізнання. Він закинув міністрові фінансів Мелонові, що його вуглева компанія перша стала зривати угоду з майнерами, добиваючися знизки платні, та своєю акцією довела до теперішнього страйку. Луїс гострими словами підняв політику Мелонові вуглевій компанії, закликаючи її грубо неморальне поведіння супроти майнерів.

РОЗПОРЯДОК ІМІГРАЦІЙНОЇ ВЛАДИ УНЕВАЖНЕНИЙ СУДОМ.

НЬО ЙОРК, 6. березня. — Окружний апеляційний суд видав вчора рішення в справі Канадійців, що переходять через кордон до Злучених Держав на роботу. Судове рішення уневажнює розпорядок імміграційного уряду, який вимагає, щоб канадські горожани, що переходять через кордон до роботи, підлягали всім імміграційним приписам як звичайні іммігранти. Рішення суду опирається на Джейський договір з 1794 року, який дозволяє мешканцям Канади й Злучених Держав переходити вільно до кордон "у ділових справах". Імміграційний уряд уважає під "діловими справами" тільки торговлю, однак суд інакше толкує значіння цих слів. Імміграційний уряд вніє до найвищого суду Злучених Держав відклик проти рішення апеляційного суду.

ВСТУПИЛИ ДО ТОВАРИСТВА ЛІГИ НАЦІЙ.

ГРОЗЯТЬ ПРОГНАННЯМ ЗА КОНСПІРАЦІЮ.

ЛІСБОНА, Португалія, 10. березня. — Португальський уряд опублікував сьогодні декрет, яким проганяє з армії й флоту всякого, хто намовляє до конспірації проти уряду або бере участь в такім русі.

PROVINCIAL LIBRARY

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ.

UKRAINIAN LABOR NEWS
PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ
газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськом Робітничім Домі, на розі вулиць Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

КЛОПІТ З ЮНІЙНИМИ БЮРОКРАТАМИ.

Кравецькі робітники в Торонто мають клопіт. Цим разом клопіт той не так з самими підприємцями, але більше з своїми власними юнійними урядниками-бюрократами в "Амалгамейтед Клаудінг Воркерс оф Америка".

Наприкінці місяця люттого торонтонська "рада директорів" тої юнії покликала на своє засідання п'ятьох робітників, юнійних членів, що відомі в юнії як передові лівокрильці. В покликанні не було сказано, чого їх кличуть, і ніяких оскаржень не було проти них зроблено. Тому не вважали вони за необхідне йти на засідання. Але двох із них пішли, щоб довідатися, в чому справа.

Можна уявити собі, яке було їхнє здивування, як на засіданні тої юнієї "ради директорів" їм показали примірник єврейського, лівого напрямку робітничого часопису "Кампф" і спитали, чи не вони то написали поміщену у тому часописі статтю, в якій описано погіршення умови праці в кравецьких робітничих, поганій стан справ в юнії, та осуджено реакційних юнійних урядників за передавання контролю над юнією в руки підприємців. Ці два робітники заявили, що статті тої юнії не писали. Тоді "рада директорів" зажадала від них, щоб вони підписали "жовтособаку" заяву, яка опрокидає правдивість тієї статті і п'ятих часопису "Кампф", як "брехливий свисток". Робітники, звичайно, відмовилися цю заяву підписати.

На слідуючий вечір, після поминання праці, їх покликано до офісу менеджера і прогнано з роботи, без якого небудь попередження і без виявлення причин. На вперте домагання виснаження причин прогнання їх з роботи, менеджер признався, що робить він це на домагання урядників юнії.

Як про це довідалися робітники, то підняли протест і на другий день зажадали від підприємця прийняти цих двох робітників назад до праці. Підприємець на це згодився. Як лише один з цих робітників верну до праці, юнійні бюрократи прийшли до шапи і зажадали негайного прогнання його, що менеджер і зробив. Відтак, на домагання тих-же юнійних бюрократів, прогнано з роботи передових, діяльних юнійних робітників із інших підприємств. До цих підприємств належать: "Тип-Теп Тейлорінг Ко." і "Гоберлінс". В підприємстві "Милер Клаудінг Ко." двом лівокрильцям дано повідомлення, що після одного тижня їх звільняться від праці. Крім цього заборонили вони поширювання часопису "Кампф" у тих шапах.

І за що це переслідування діяльних юнійних членів юнійними бюрократами? Це-ж одні з найдіяльніших і найпопулярніших членів юнії. За те їх переслідують юнійні бюрократи, що вони стоять в опозиції до всего, що робиться на шкоду робітників. Вони належать до лівого крила в юнії і пильно стежать за тим, щоб юнія служила інтересам робітників, а не підприємця. Вони належать до Трейд-Юніейної Освітньої Ліги, що вчить робітників розуміння своїх справ і найкращих способів боротьби за свої інтереси. Юнійні бюрократи не люблять їх, бо через них їм тяжко запровадити робітників і тому хотять зблизити їх. Ці бюрократи похваляються, що мають на списку сорок вісьмох таких робітників, яких вони проженуть з роботи в шапах. Навіть одному з підприємців цієї негідної, брудної боротьби було за багато і він признався, що це є намагання реакційних юнійних бюрократів позбутися "лівих" і усунути "опозицію".

Для чого це потрібні реакційним юнійним бюрократам? Справа в тому, що підприємці хотять збільшення продуктивності робітників і мають в плані віддалення частини робітників від праці, щоб з оставших видувати більше поту й крові. На це тихцем погоджуються юнійні бюрократи і готові підписати відповідну угоду, що має бути складена незабаром. На перешкоді цьому стоять якраз одні "ліві" члени юнії. Вони борються проти поштучної праці (піс-ворк), проти гонення робітників задля збільшення продукції і проти зменшення числа робітників. Через це юнійні бюрократи хотять позбутися їх, щоб могли легше зраджувати робітників і запровадити їх підприємцям.

Кравецькі робітники це зрозуміли і у відповідь на заті юнійних бюрократів вишли на страйк в "Тип-Теп Тейлорінг Ко.", вирішивши не вертати до праці, поки не буде прийнято назад до шапи їхніх двох товаришів. Те саме зробили робітники одного департаменту фірми "Милер Клаудінг Ко.", домагаючись відкалення попередження про звільнення двох їхніх товаришів від праці. Робітничі фірми "Гоберлінс" оголосили, що зробить теж саме.

В нещодавньому в "Алгамбра Год" великий мітинг кравецьких робітників, на якому, при великому підомі боевого духа, вирішено повести боротьбу проти того нечуваного нахабства бюрократів з "Амалгамейтед Клаудінг Воркерс оф Америка". Промови розказали кравецьким робітникам, як те теперішні провідники цієї юнії колись самі боролися проти реакційних бюрократів "Гармент Воркерс Юніон" і відкодили частину членства, з якої й повстала юнія "Амалгамейтед Клаудінг Воркерс оф Америка". А сьогодні ті колишні "радикали" стали ще більшими реакціонерами і в негідний спосіб, а навіть шри допомозі бандитів — як це було в Монреалі — намагаються тероризувати членство юнії, щоб позбутися дійсних оборонців робітничих інтересів та зробити з юнії вигідну агенцію для підприємців. Мітинг заявив за боротьбою до кінця проти зрадників.

Торонтонський Центральний Міський Комітет Комуністичної Партії дав поклики до всіх членів партії і Ліги Комуністичної Молоді допомагати кравецьким робітникам у цій боротьбі проти розбивачів робітничого трейд-юніейної сили і єдності, проти юнійних бюрократів, що зажадали торгувати робітничими інтересами. Ця боротьба має велике значіння не лише для кравецьких робітників і не тільки в Торонто, але для цілого робітничого трейд-юніейного руху. Це є один із важливих

моментів боротьби за те, чи юнії мають бути боевим зрядом робітничої класи проти капіталістичного визиску, чи мають вони перетворитися просто в допоміжні, корисні для капіталістів агенції.

Цікаво відмітити той факт, що в цій кравецькій юнії переважають єврейські робітники, хоч є в ній і українські, російські і інші робітники. Реакційна бюрократія теж рекрутується з Євреїв. І ці єврейські юнійні бюрократи ні чужо не вагаються викидати з шапи немилых їм єврейських робітників. Дарма, що українські націоналісти частенько вказують на Євреїв, як на народ, що буди то не визнає класових різниць, коли справи торкаються Євреїв. Але дійсність говорить зовсім друге. У класовій боротьбі національна спорідненість не має ніякого значіння. Капіталіст Єврей, і його єврейський агент, так-же само дується єврейського робітника за горло, як це роблять капіталісти і їхні агенти інших національностей. В класовій боротьбі капіталісти різних національностей собі брата, а робітники різних національностей теж повинні єднатися у братерський союз.

Об'єднаним фронтом всі класово свідомі кравецькі робітники Торонта, до якої народності вони не належали-б, повинні дати відсіч юнійним бюрократам і їхнім зазіханням на свободу думки в юнії та на право кожного члена юнії оборонити інтереси своєї організації і організованих у ній робітників.

НЕДОГОДА НАШІЙ БАБІ...

(Стаття надіслана з Саскечевану.)

Читаючи українські (якщо їх можна назвати українськими) патріотичні часописи, через кілька літ і слідуючи за кожним справою та полемікою, що провадилася й провадиться між ними й робітничо-фармерською пресою, прийшов я до переконання, що тим нашим патріотам не догодить, як старій бабі.

Були часи, наприклад, коли "Укр. Голос" писав, що більшовики вибрали прем'єром Радянської України Чубаря, тому, що він змосковщений Українець, отже ворог України; були часи, коли "Укр. Голос" писав, що Скринник є ворогом нашого народу і на услугах Москви, тому його зроблено комісаром. Пізніше знов писали "Укр. Голос" і плавав, що Москва не дають Чубареві й Скринникові виконувати роботи на користь України; а навіть тому їх усунуто з посади (хоч і до цього часу це не повтердилось). Усеуно Чубаря за те, що він провадив національну політику, переводив українцізацію шкіль і т. ин. Ось тут то я побачив, що "Укр. Голос" лише неправду.

Далі: сердиться "Укр. Голос" на більшовиків за те, що вони віддають пошану геніям бідного українського народу — Шевчуків, Франків і ин. А коли-б "Укр. Роб. Вісти" були проти цих поетів, то "Укр. Голос" писав би: дивіться, вони проти українських поетів-буржуазів. Ніяк йому не догодить, і як би там "Укр. Роб. Вісти" не писали, то "Укр. Голос" все одно буде сердитися.

"Укр. Голос" сердиться, що "Укр. Роб. Вісти" та робітничі протести проти Петлюри. Коли-б так "Укр. Роб. Вісти" й робітничі протести сказали (розуміється, вони такого ніколи не скажуть), що Петлюра наш, то патріотизм з "Укр. Голосу" наробилю-б страшного галасу.

Колі-б так робітничо-фармерська організація нічого не робила для свого народу, то "Укр. Голос" кричав би, що та організація і її преса є зрадниками; коли-ж робітничо-фармерська організація і її преса шире працюють над освітнім і культурним піднесенням свого народу — знову та-ко ж не догодить "Укр. Голосу", наш патріот не хочуть про це чути. Поїхали українські дівчата, діти українських робітників, з пінею по Канаді, "Укр. Голос" сердиться; танцює українська молодь українські народні танки — "Укр. Голос" сердиться. (Якби так "мазура", "крюковія" — може-б тоді не сердився? — хто його знає? — Зам. скл.)

Є багато, багато іншого подібного, яким можна-б цілі шпальти списати, але я всего не наводжу. Я навів лише кілька прикладів. А тепер я хочу поставити кілька запитань до цих наших патріотів. Чому "Укр. Голос" виступає проти того, щоб робітники допомагали жертвам повені в Галичині й на Буковині? Чому один з греко-автокефальних священників в Саскечевані наказує, щоб люди не забували святого письма та рідної мови, а сам, коли ймовірно, то до своєї української мови додає третину англійської й то навіть в церковних проповідях? Чому "Укр. Голос" не виснить справи розколу між собором а Народнім Домом у Вінніпегу? Чому шибав львівського шляхтича варинша за життя українського во-йська?

Яка різниця, коли українські хлопці і дівчата танцюють народні танки під провідом Авраменка, а когось іншого? Хто сіє ненависть між людьми на релігійному й політичному полі?

Маю ще багато більше питань, які мені несні. Не пишу я це із злоби, а тільки мені баки й іншим людям цікаво знати, чому воно так є. Якщо будуть розумні відповіді, то може ми декого навчимося з них. Люди говорять про таке і виколкують все по своїому розумінню. Цікаво-ж почути на них відповідь тих, через яких ці питання повстають між людьми.

Один з самостійників.

ДРІБНОБУРЖУАЗНА КООПЕРАЦІЯ В ГАЛИЧИНІ.

Щоб мати жерело наживи, українські патріоти по віині взяли енергійно до творення кооперативних спілок по галицьких селах та містах. На початку засновувано споживчі спілки, опісля молочарські, а пізніше взялись до засновування кредитових.

Селянство та робітництво Галичини, почувши дійсно дійсний клич кооперативної: добровільне об'єднання людей, а не капіталу, котрі за помічю кооперативних спілок можуть зменшити свої видатки на споживання, можуть охоронитися перед несовісним визиском, не добуваючи в розвиваючійся молодій галузі кооперативного руху кожного опера. На керуючих місцях в кооперативних спілках по більшій частині помірковувалися різні темні духи, що стремили до особисті наживи, спронувані ідейні кооперативні

ства, вона має свою мету, вона не числить на визиску, як капіталістична торгівля, вона не об'єднує гроша, а людей, вона повинна нести потрібну освіту, ширити співдружю та солідарність, бути рідною матір'ю для своїх членів.

Кооперація в Галичині, через спронування кооперативного клича, діждалася недовіря широких мас селянства та робітництва, стала центром наживи, та місцем дефальдації. Слово "манко" є загальнозвине нашим людям. Кооперативні галицькі спілки ширять пільство, бо торгують алкогольними напитками, себ-то

НАШІ КЛИЧІ ДО ДЕСЯТИЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ТУРФДІМ.

Дальше в ліс — більше дров, каже прислів'я. Чим більше вгабуємося в роботу наших організацій, чим більше дошукуюся тих недочетів, які стоять на перешкоді ширшого їх розвитку, тим більше їх бачим і хочем про них говорити. Зваживши всі недочети, бажаю в першу чергу одного, по моему, найголовнішого, а саме: щоб членство всіх наших організацій було грамотне в повному розумінню цього слова.

Колі чоловік вмє прочитати книжку чи газету та сяк так написати листа, то це ще не значить, що він грамотний. Колі чоловік вмє читати так хутко, як горохом силе, або вмє все одно, що каліграфує, то це ще не є ознакою, що він грамотний. Це лише є ознакою, що вмє читати й писати. Колі чоловік знає, що він читає, вмє у всемо написаному добре розбиратися, відокремити в книжці здорову науку від отруї — тоді він грамотний. Колі він пише не тільки правильно граматично, але й льогічно, змістовно, правильно освітлює події, — він грамотний. Колі він, читаючи газету, статтю, чи новинки, всі ці події, що в них описуються, бачить їх перед своїми очима, без різниці, де-б вони не відбувалися, чи то в Китаю, чи в Нікарагуї, і розуміє, як вони відбуваються й чому — тоді він грамотний. Колі він, читаючи сварки, слідуєчи в кожному числі за розвитком світових подій, можна дуже багато навчитися. Бо справляючи робітничо-фармерська преса дає своїм читачам не тільки інформації про всі події, але й висноє їхні причини; оповідає читачам не тільки як живе організація, але вона ту організацію творить; обслуговує не тільки тих читачів, що стоять в організації, але й дуже багато тих, що стоять поза організацією. А обслуговуючи, вона освідомляє їх, робить їх людьми грамотними та тимсамим приедує їх до лав борців за робітничо-фармерські інтереси.

Тому ми нині, приготувавшись до святкування десятилітнього ювілею ТУРФДІМ, повинні добре пам'ятати про свою робітничо-фармерську пресу. Бажаючи поглибити свою грамотність, ми беріємся за найближчий і найкращий підручник — за свою пресу. Це дуже цікавий і повчальний підручник. Він завжди свіжий, кожного разу каже вам щось нового, заведе вас з кожним своїм числом в иншу країну, покаже вам зі всіх боків людей і неодолдків, роздіє їх перед вами, загляє, як то кажуть в їхню душу, покаже вам їхні заміри і багато, багато иншого. І якщо ви грамотні, вам це все дуже легко знайти в газеті. Якщо ви малограмотний, то невідлячесь на те, що ви читаєте газету, такий повчальний матеріал вам в ній тяжко знайти. Але не треба зневірватися та бажати, щоб газети заперестали між собою сварку, але треба віднайти причини, чому вони сваряться.

Тому постановим собі: бути людьми грамотними. Бути такими людьми, які знають, за якою книжкою шукають, а читаючи її, знають, що читають і з прочитаного користають. Бо що-ж то за грамотна люда-

перебрали ролю колишніх галицьких славновісних коршем, які їхали нашого селянина та робітника в безодню.

Стіхія робить своє мало по мало. Ці ундієско-ухівські організації за галицької кооперативні спілки, починають упадати, а своїм упадком пригичують патріотичну попієську працю, на керманівців її кладуть тавро шахраїв, а нашому селянинові та робітничові відкривають очі, та показують в дійснім зеркалі правду.

Правдиву кооперацію збудують собі самі робітники і селяни.

М...

Торонто, Ont.

на, коли вона за день-два була, яку вона книжку читала і що в ній вичитала, а читаючи, не поцікавилася навіть, хто ту книжку написав. Так, давай-те-ж, лівцем боритися за справжню грамотність. Читаймо й поширюймо свою пресу! Подбаймо не тільки про себе, але й про тих, які ще не читають нашої преси. Нехай в десяти роковини ТУРФДІМ не буде ані одного члена, або членкині, що не читали-б своєї преси! Нехай тисячі нових читачів приєднаються до нас в боротьбі за грамотність в ювілейному році ТУРФДІМ!

Волінець.

ЗАМІТКИ.

"Варшавське сміття".

В 10-ому числі петлюрівсько-шляхетського "У.Г." ("присяченого" Тарасові Шевченкові!) помістили якісь польські патріотично-шовіністи, що ненавидять "гайдамакуф", допис з одної місцевості, в якому домагаються від українських робітників і фермерів, щоб ті подали їм точне число присутних на протестній мітингу, влаштованім для запротестування проти розвязання Селянсько-Робітничого Комітету Допомоги у Львові польською шляхтою.

Кажуть ці панські лакейчики, що протестуючі українські робітники і фермери підблиздили голоси протестуючих й тому вони "в інтересі правди" завляють, що вони "ані не чули нічого про таке віче".

"У.Г." також "в інтересі правди", чи пак, в інтересі польського уряду, помітив допис цих "обивателюф Жечипосполітей", прикравачи їх Шевченком та більшовиками.

"Варшавське сміття" — називав таких Шевченком. Вони такі такими й є всі від найстаріших петлюрівців до редактора "У.Г."

Січнівський правду говорив, що "польський уряд не киче потребує платити "У.Г.", бо він безплатно його обслуговує".

Легка справа.

Чи знаєте, де можна дістати прапор "української незалежної республіки?"

Кажете, що такої республіки нема? Пусте! Прапор можна дістати і то легким коштом. Купити жовтого й блакитного полотна і шити. Так радить "У.Г."

"Плачуть" за комунізмом.

Українські чорносотенні газети кажуть, що Компартия Радянського Союзу повитаняла старих комуністів і тепер повертає до капіталізму. І ця чорносотенна преса "плаче" за комунізмом.

Понабирали "чувинг тобеко" в роги.

Питання: Чому т. з. "Український Червоний Хрест в Канаді" не дає звіту з грошей, які він зібрав на потерпівших від повені в Галичині?

Чому газети, які є органами того "хреста" не домагаються від нього публичного звіту?

Відповідь: Хай виплюють "чувинг тобеко".

В країні золота.

У вільній незалежній країні Злучених Держав Америки, яка має свого власного президента, свою армію і флоту, своїх купців, продавців, своїх багачів-мільонерів, свої фабрики, свій демократичний уряд, свою помірковану Американську Федерацію Праці, свої електричні крила, свої турини і все инше, чого не має "незалежна українська республіка" — є закрає поперх 4,000,000 безробітних. А коли є поперх чотири мільони безробітних, то буде около двайцять мільонів голодних.

Драпака:

ПРИСЛАЙТЕ СТАРУ АДРЕСУ.

Колі переїдете з одної місцевості до другої або переносите з одного помешкання до другого, то не забудьте повідомити нашу адміністрацію, аби змінила Вашу адресу. При ім не вистарчить подати тільки нову, але киче потрібні подати і стару Вашу адресу.

3 ТРЕЙД-ЮНІЙНОГО РУХУ ПО ЗАЛІЗНИЧИХ ШАПАХ

Членство в юнії.

Протягом двох останніх років, а переважно в 1927 році, залізничоробітничі ріжнік професій відізналися назад багато страчених попередню членів. Найбільше були страчені шапові юнії ріжнік професій — тепер вони найбільше їх відізналися назад.

Все-ж таки в "нового членства" замічається велике незадоволення з більшості та менших урядовців в юніймові русі та скритий порив до Одної Великої Юнії та "Кенедієв Бродергуд оф Рейлродв Емплоїєс". Робітники в більшості і сьогодні покинули-б т. з. інтернаціональну юнію Американської Федерації Праці, яка були певні, що якась інша (без ріжнік, яка-б вона не була) юнія зможе існувати. Та яка воно не було, а інтернаціональну юнію по всіх залізничних шапах в Канаді вже в скорім часі стануть на те саме становище, на якому вона була перед росколом в 1918 році.

Активність членства.

Серед більшості рядового членства всіх професій, що належать до інтернаціональних юній, буває велика апатія. На ділові збори юній членство мало приходить. Ті, що приходять, лише слухають своїх льокальних урядовців, як ті здають звіти з ріжних галузей юній діяльності. До цього численного членства, потрібного зараз тім радикальним одиницям, котрі були на переді юніймового руху перед росколом в 1918 році.

Членство здебільша платять лише свої місячні вклади, аби мати протекцію при праці, а всі інші юнійні справи, що вказують тісно з працею при машині та "бечу", залогоджують лише самі урядовці "за верху" та на місцях, а залогоджують ті справи так, як самі хочуть.

Наслідки кооперації.

Майже по всіх великих сьенарських шапах робітники працюють під т. з. "Кооперейтив Плен-ом", або "Бі енд О. Плен". Цей план увели в сьенарських шапах самі такі юнійні бюрократи, щоб тим самим це краше приподобитися компанії й недопустити до з'організування інших незалежних юній.

Така "співпраця" робітників з компанією існує на сході Канади кілька років, а в західній Канаді лише два роки. Результат з цієї "співпраці" такий, що компанія може похвалитися гарними зисками, багато більшими, як перед тим. На разі здавалося, що юнійні провідники одурили компанію своїм "кооперейтив плен-ом". Ось кожного тижня ходили юнійні представники на спільні мітин-

ги з компанійними урядовцями та тратили марно по дві години робочого часу, за котрий компанія платила. Так всі робітники думали на початку. Бо воно якось так шло мляво. По кожнім таким "братерським" мітингом, чистили шапи, машини, робили вентиляції, а юнійні урядники говорили: "Бачите, що означає наша кооперація? Все, що ми робимо, то лише для добра робітників". І не хотілося вірити, що компанійні урядовці такі "тумани" й даються "натягати" юнійним мальчицям.

Та справа пішла не так. Компанія дійсно добре скористалася з цієї кооперації. Робітники можуть вдовольнитися лише чистою шапою та вентиляціями, але це їм належалося й без кооперації. Це можна було вибороти так само, як виборюється підвишку платні, короткий день праці і інше. Щодо інших умов праці, то ці умовини поліпшилися лише тим, що робітники ніби не роблять тяжче, а багато більше видають. На це є ріжні приспособлення, як машинні так й ручні, які порекомендували юнійні представники компанії. Взагалі ціла система змінювалася через шій час кооперації й зараз вона ще в повнім русі до зміни при праці.

Перед кооперацією робітники ходили самі до головних складів з ордерями. Хто лише хотів на "прохід", то зараз брав у формена ордер, якого йому й непотрібно було і з тим шов до складу, щоб здібати з Джімом, або Джаном та поговорити в справі "бейсбол". Тепер того нема. При кожнім шаповім департаменті є "бакси" і формени. Коли замовляють матеріал, кидають ордер в "бакси", а робітники, що беруть "лейберську" платню, все те доставляють в призначене місце. Тепер робітник не має "ексклюз" переходити з одного до другого департаменту, або ти до складу вибирати матеріал, бо до той роботи є другі робітники і машини, які все доставляють і правильно.

Іншими словами — це впорядковується шось на взірць Фордвої системи. Сер Генрі Торнтон, президент сьенарської залізничної, сказав (на засіданню 25-го сьеня ц. р. в присутності представників юнії, які того часу з'їхали були до Монреалу в справі обговорення про те, як працює їхня система кооперації), що робітники на сьенарській дорозі заробили в 1927 році 13 1/2 процент більше, як попередніх років, цебто перед заведенням кооперації. Президент сказав правду, що робітники заробили більше, але він не пояснив чому. А справа мається так: Компанія

віддала багато стариків, що мали по 65 років, від праці, багато помирало, багато відійшли з своєї власної волі і на їхнє місце нікого не прийняло. Хтось мусів виконувати їхню роботу. А видаїність праці на тому не потерпіла. Робота відходила однаково. В інших департаментах відійшло навіть по п'ять робітників і на їхнє місце нікого не прийнято. Отже, коли приходилося підчас перевозу збіжжя видати більше праці, то багато робітників працювали поза свої години ("овертайм"). Більше годин робили, більше заробили, але коштувало тих безробітних, що денно ходять по вулицях, коштом стариків, яких викинено на старші літа на смітник.

Довгі роки робітники, спеціально по сьенарських шапах, працювали по всім годин денно — лише п'ять днів в тижді. Від першого березня ц. р. дві великі шапи в Форт Руджі і Трансонкі почали працювати ще додаткових чотири години в суботу. А це тому, що на місцях померших та відправлених нікого не прийнято до праці. Всі формени дістали підвишку своєї платні по десять доларів більше на місяць, а робітники дістали додаткових чотири години більше працювати. І це називається, що робітники більше заробляють під "Бі енд О. Плен", як заробляли попередньо. Ось такий результат співпраці робітників з компанією.

Конвенція Division № 4.

16-го квітня ц. р., в "Лейбор Темпл" у Вінніпегу, мається почати сьема конвенція Division № 4. Залізничоробітничий Департаменту Америк. Фед. Праці. На цій конвенції юнія машиністів, переважно з сьенарських шап, буде пробувати відорватися від Division № 4, бо після їхньої думки, Division № 4 за-

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ТОРГОВЛЯ РАД. УКРАЇНИ ЗІ СХОДОМ.

За останніми відомостями Наркомторгу експорт України до Туреччини за минулий рік збільшився майже на 100% проти 1925 — 26 р. Значне місце в експорті до Туреччини посідає пшениця, масло й вугілля. Значно збільшився експорт яблук та ікри, яку турецькі купці перепорядують до Румунії і інших балканських країн. Експорт українських консервів до Туреччини збільшився майже в 35 разів проти 1925-26 року.

Експорт до Греції за минулий рік збільшився на 13,3% проти попереднього року. Зокрема збільшився вивіз сина, масла та брандзі.

Особливо бурхливий зріст торгу з Єгиптом. Так, наприклад, коли експорт України до Єгипту 1924 — 25 р. становив 600,000 карб., то за минулий рік він досягнув 3,275,000 карб. Переважне місце в експорті до

Єгипту посідає цукор, якого минулого року вивезено було на 2,850,000 карб. Потім іде експорт пшеничного борошна, пшениці, жита й великої рогатої худоби.

Видобуток вугілля в Січні. За попередніми відомостями на шахтах Донвугілля в січні видобуто 1,944 тисяч тон вугілля, себ-то на 3,9% більше проти виробничого плану. Всього за 4 місяці нового господарського року видобуто 7,755 тисяч тон, або середнім числом на 3% більше виробничого програми.

Механізований спосіб видобуту 21,7% загальної кількості вугілля. Число робітників у січні зменшилось на 5,000 чол. і складає нині 151,700 робітників. Продуктивність праці гірників, рівняючи з груднем, збільшилась.

ЗНАЙДЕНО СТАРОВИННІ УКРАЇНСЬКІ ДОКУМЕНТИ.

Робітники полтавського архіву знайшли на горіщі будинку колишніх дворянських зборів кілька універсалів гетьмана Івана Скоропадського, виданих у 1710 — 1718 рр. і гетьмана Кирила Розумовського з 1752 року. Універсали стосуються поширення прав Полтавської ратуші та розпорядження про те, що селяни околиць сід повинні платити гроші й давати продукти на урядове війсьсько. На горіщі знайдено також наказ Петра 1-го від 3-го лютого 1709 р., перед наступом Шведів на Україну. Наказ сповіщає людиність України "о пожалованій малоросійської народу прежних волюностей і привити малоросійського народа под зашити великоросійського государства".

ВИСОХЛЕ СЕРЦЕ АВСТРАЛІ.

Австралія, це великий пустинний континент, окружений неширокою пологою буйної ростиности. Австралійська пустиня Нолларбор, це одна з найбільших пустинь всього світу. Неймовірне убожество води не дозволило навіть на її наукове дослідження.

Те висохле серце Австралії впливає в свій спосіб на ростинову пологую, яка є вічно zagrożена посухою. Час до часу навіщує Австралію посуха, якої не знає ні один континент світу. Протягом часу від 1897 до 1904 р. в декотрих областях Австралії не впала ні одна капля дощу, а коли по 7 літах посухи впа дощ, австралійські діти тікали по домах в панії, бо не розуміли "катастрофи", якою здався їм дощ. Однак "білий чоловік", який став зморюю туземного населення, прийшов йому в поміч своїм знанням і досвідом. Один з європейських геологів ствердив, що під велитеською пустинею Австралії знаходиться підземне озеро, яке обіймає одну чотирнадцяту частину цілого континенту, бо понад 600,000 квадратних миль. "Білий чоловік" показав туземцям дорогу, якій слід за ним почали покривати пустиню цілою сіткою артизьянських керниць; на жалі і той рятуюк не показався довготривалим. В міру того, як число керниць більшало, рівень води в них почав опадати. Учені почали заставлятися над тим, на як довго вистане Австралії води з її підземного озера. Обчислення виявилися занадто скромними для того, щоб життя й цивілізація на тому континенті мали запевнену будучність. На вський випадок рішення припинити приріст іммігрантів і станути на 6 мільонів населення, яке замешкує простір рівнин просторові Європи, на якій тиснетесь 450 мільонів.

Край без води, це край без життя й майбутнього, хоч би він мав і вдвоє стільки земних багачів, що Австралія, якої річний експорт досягає тепер 200 мільонів фунтів стерлінгів.

3 ПОЛЯ НАУКИ Й ТЕХНІКИ.

ПЕРЕСАДЖУВАННЯ СЕРЦЯ В ТВАРИН.

Віденський учений д-р Пауль Вайс у лабораторії віденської академії наук зробив дуже цікаві спроби з пересаджуванням серця в тварин. Пому пощастило пересадити друге серце досланим жабам та тритонам. Серце він брав з жаб і тритонів того-ж виду. Пересаджував він серце в м'язні печінку й інші частини тіла.

У більшості випадків друге серце дуже добре приростає, скорчувалося далі, як і нормальне серце, але без приливу крові. Бували випадки, коли друге серце працювало три місяці. Характерне те, що обидва серця були ніби зв'язані між собою й усі зміни в роботі власного серця передавалися через кілька секунд на друге серце.

ТАЙНА НЕЗРОЗУМІЛОЇ МОВИ.

Професор больонського університету Тромбетті відкрив тайну, над якою вчені мучилися десяти століть: він відчитав писмо етруски, себто найшов доступ до мови, яка від 3,000 літ лишалась незрозумілою.

Етруски належать до найстарших культурних народів Європи; жили вони в зах. частині сучасної середньої Італії. Визначувались великим іжирським хистом: осушували болота, будували мости та кораблі, вели широку торгівлю.

залишили по собі безліч статуй, зброї, прикрас і більш як 8,000 надписів на табличках і стовпах, що до нині стоять по всіх музеях. Нюдного із цих надписів не відчитали досі вчені; етруська мова не виявляла схожості з ніякою відомою мовою. Вчені не ствердили навіть, до якої групи народів належать етруски. Тромбетті — один із найвизначніших сучасних філологів відкрив світові на найближчому конгресі у Фльоренції тайну нової забутої мови.

БОРЛАКОВА ЗАЛОЗА ПО ЧНІ НЕДУГИ.

З очних недуг дуже поширена так звана катаракта. Лікувати катаракту дуже тяжко, і медицина й досі не знає певного засобу проти неї. Звичайно катаракту усувають оперативним способом. Американський учений Кері з'ясував, що миж борлаковою залозкою й катарактою є якийсь зв'язок. Катаракта зникає, коли вприскувати хорому витяжку з борлакової залози. Вплив цього екстракту підносить взагалі всю діяльність організму й разом з тим сприятливо впливає й на пошкодженій катарактою зір. Змунтілість ступенево пролікується й око знову добре бачить.

Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісті"!

ФІЛЬМА "ТАРАС ШЕВЧЕНКО".

ВИКОРИСТАЙТЕ ОДИНОКУ НАГОДУ У ВАШОМУ ЖИТТІ ПОБАЧИТИ ЦЮ ПРЕКРАСНУ ФІЛЬМУ.

Онтерійському Провкомові удалось одержати цю фільму з Радянської України. Своя і чужа критика незвичайно високо оцінила цю фільму. Не було, нема і не буде глядача, який не одушевлявся-би цю фільмом, бо хто-ж не бажає поглянути на місця, куди ступала нога великого поета-революонера. Ця фільма проведе глядача через життя, терпіння, тюрми, радість і горе кріпацького генія.

Фільма ця буде показуватися в слід місцевостях і днях:
 Порт Артур, 14 — 15 березня. Вест Форт Вільям, 19 — 20 березня.
 Форт Вільям, 16 — 17 березня. Форт Френсис, 22 — 23 березня.

Пані, що її собачку вдарив батько Шевченка, "роскорувалася" з цього і біла неї припадають дівчата-кріпачки. Але за це "м'язоксерддя" пані наказано на смерть закатувати канчуками батька Шевченка.

ЖИТТЯ ШЕВЧЕНКОВЕ.

(Продовження.)

Та не запанів Шевченко у Петербурзі, з панством воловодившись. Так він і казав: "нехай я буду й мужицький поет — аби поет!" А порада писати нерідною мовою є, мовляв, "хоч і теплий кожух, та не на мене шийтій". Другого року після "Кобзаря" виїхав його поема "Гайдамаки" — українською писана мовою. А про ту інтелігенцію, що намовляла його писати по російському, інтелігенцію, що серед неї було багато таких земляків-Українців, що попередвертали на руських і соромилися того, що вони "хохли" — Шевченко писав, що вони вчилися не так як треба і тепер кажуть — "ми — не ми, я — не я". Така освіта не є правдива, коли людина всього свого цурається. Треба вчитися всього другого і не забувати свого — ото правдива освіта. Та ба! Такої освіти не було по школах на Україні — не було української школи. Всю українську рідну освіту було заборонено царськими урядовцями. Українці у державних тих школах вчилися чужого, а своє губили без вороття.

Випередив Шевченко своїх земляків великим своїм розумом і великою душею. Це взагалі було недолею його життя, що не розуміли його всі ті, що жили разом із ним. І це такий згодом доконало його. Пані хвалили його вірші, де він писував українську природу. Але

Шевченко гірко й з великою ненавистю відписував отаким своїм "приятелям" та хвалителям: "Як-би, каже, ви, паніччі, знали, як плачуть люди, то може-б і не дуже мене хвалили". І справді, він описав красу українського села, "неначе писанки", але він показав, що з тієї краси природи, з добра землі пані зробили пекло.

Нарешті скінчив Шевченко Академію, зробивсь вільним артистом-малюром, і потягло його до дому на Україну. Багато тепер уже прочитав він про неї, знав її історію, як у старовину жилося на Україні. Захотілося побачити стародавні руїни, славіні історичні місця й рідне село, рідну хату. Об'їхав він Чернігівщину, Полтавщину, Київщину, був на острові Хортиці, де колись стояла Січ Запорозька. Великий сум огорнув його дущ від того, що він узаврів. Брати й сестри його й досі робили панішанини. Побачив він тепер на власні очі, як люди плачуть живучи, а тим часом пані правдою торгують, людей у ярма запрягають. Нічовим великим запалилася його душа на тих українських панів та начальство, а найлічше — на своїх таки земляків, що вийшовши в "пані" зрікаються свого рідного й "розпинають Україну", цеб-то бідний народ. Він вжахнувся і перше благав "схаменутись". Він цих гадав на мить, що пані можуть "обняти найменшого". Та далі покинув те і почав самих тих найменших закидати до науки. Вийшовши з народу, він бачив, що тільки наукою і може народ сам себе визволити. Він по собі знав, як тяжко було мало-вченою, неосвіченою людиною. Повідавав Шевченко і любив науку і від неї сподівав-

ся визволення. Він чекав того кращого часу, коли прийде такий "апостол правди й науки".

Рок 1844 після першої подорожі на Україну написав Шевченко "Сон" — проти царів. Весною 1845 р. знову виїхав з Петербургу на Україну, знову побував у своїх рідних і тут уже написав свої найкращі твори: "Іван Гус", "Кавказ", "Великий Лях", "Холодний Яр", "Невольник", "Псалми", "До живих і мертвих земляків". Коли вдруге побував він на Україні то так змінився, що це вже не був "Кобзар", який виспівував недолу рідного народу, а пророк і мстник, що прийшов просвітити й здивинути темний пригноблений люд до бою, до кривавої, але потужної боротьби. Його вірші переписувано і вичувано на-пам'ять. Були й такі, що вчилися української мови, щоб зрозуміти Шевченка.

В цей час у Києві засновано так зване Кирило-Методіївське братство. Як колись Кирило та Методій принесли до нас просвіту й культуру того часу, то так, мовляв, і тепер треба просвітити народ, щоб він узнав, як краще жити. У тім братстві були вчені й письменники, що з ними був гарно знайомий Шевченко. Влада, дізнавшись про це братство, заарештувала всіх його членів і прихильників: серед останніх був і Шевченко.

Трапилось це 5 квітня 1847 р. Заарештованого Шевченка разом з іншими відвезено до Петербургу в Петропавлівський цитаделю.

Видав, виказав усе братство одного студента Петрова, який навмисне пристав до братства, яко шпигун. Коли схолдено Шевченка, то в

нього взято було листи, малюнки, вірші, між іншим був там "Сон", "Кавказ" та інші заборонені поезії.

Почали допитувати: чому він у своїх поезіях нападав на начальство? Шевченко відповів, що як він іде був у Петербурзі, то чув, як ганьбили владу, а коли повернувся на Україну, то почув ще гірше між людьми, побачив, як народ терпить лихо, як люди стогнуть у кайданах, а як він винуватить за це уряд, то тому писав таке про нього.

От за це саме цар найдужче зненавидів Шевченка. Забрано його в салдати й заслано аж у Оренбурзькі степи — рядовим Оренбурзького корпусу в крівоість Орськ за 300 миль від Оренбургу.

Того мало, що Шевченка віддано в нове царське крідацтво. Це віднято в його єдину вітху, єдину розвагу: заборонено писати й малювати! Це-ж уже однаково, що відняти, загубити душу! "Коли-б я був душоубом, кровопивцем, то й то не можна було вигадати мені лютийшої кари", — писав він сам про це. Та він такий не піддався і твердо собі сказав: "не зроблять із мене салдату". Та й там не було йому спокою. Знайшлися добрі люди: хтось аж у Петербург доноса писав, що ось офіцер Бутаков забрав Шевченка з Орського до Оренбургу державні пляни малювати і що він має навіть вільну квартиру, а не живе в касарні. З Петербургу прийшов наказ потрусити Шевченка та заарештувати. Ще пів року просидів Шевченко у тюрмі! Після того його заслано до Новонетровського форту. (Кінець буде.)

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте, передплатити для своїх дітей місячний журнал "СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фермерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте лоялі передплати! На цілий рік передплата вносіїть тільки 50 центів.

Поодинокое число 5 ц. Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD
 Pritchard & McGregor Sts.,
 Winnipeg, Man.

Товариші! Відновляйте переплату на "Укр. Роб. Вісті"!

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

ЩО РОБИТЬ НАШ ПРЕДСТАВНИК У МІСЬКІЙ РАДІ.

Транскона, Ман.

Як вже відомо читачам з попередніх листів, містечко Транскона може бути включено до складу міста Вінніпегу. В Трансконі збудовано найбільш заглиблені шали в Канаді, в яких працює кілька тисяч робітників. Значить, що маленка комуністична Транскона повинна бути включена до складу міста Вінніпегу. Перш ніж включити Транскону до складу міста Вінніпегу, міська рада Транскони повинна бути включена до складу міста Вінніпегу. Перш ніж включити Транскону до складу міста Вінніпегу, міська рада Транскони повинна бути включена до складу міста Вінніпегу.

Організація до кооперації з міською радою в справі поліпшення життя для місцевого робітничого населення.

Мейор Вілсон сказав, що міська рада навіть планувала угоду з "Домініон Мелтінг Ко.", що вона має приєднати до праці лише робітників замешкалих в Трансконі.

"Транскона має найкращу і найчистішу воду, найкраще світло, тому Транскона повинна бути більшим бізнесовим містом", — сказав мейор. Дня 27. лютого ц. р. міська рада устроє великий концерт в місцевому театрі, до участі в якому міська рада запросила нашу Дівочу Мандолинову Оркестру, "щоб пошукав ціла Канада, яку гарно музику має У.Р.Д." — Такі слова сказав консулер Мор, коли приходив до нашої організації з припорушенням від міської ради просити о Дівочу Мандолинову Оркестру.

Обсерватор.

КОНЦЕРТ СЕКЦІЇ МОЛОДІ.

Саскатун, Саск.

Старанням відділу Секції Молоді в Саскатуні устроєно 4. березня ц. р. в Укр. Роб. Домі величавий концерт.

Концерт устроєно власними силами Секції Молоді. В нас все так буває, що коли молодь дає концерт, то це щось надзвичайного для нашої публіки. Сала Укр. Роб. Дому заповнена кожний раз по берези. Крісада заповнена ще далеко перед восьмою годиною, бо хто приїде пізніше, то мусять стояти, або буває й таке, що повертають до дому з браку місця.

Куртца піднеслася в годині 8.30 і на сцені появилася гурток дітей. "Всі в українських стріях, веселі й бадьорі. Вишла молодешка товаришівка й заявила, що концерт устроєно як власними силами Секції Молоді й зивала присутніх, щоб заховувались спокійно, а особливо діти. Після того діточа мандолинова оркестра відіграла й відіспівала діточий "Інтернаціонал". Далше сідували: "Серенада", "Огни горять", "Вечірній дзвін", "Рече та стогне", "Визанка народних пісень", солю т. С. Юрїчука, скрипки солю т. Кн Палмер, "Запорожський козак" і "Чумак". Це була перша половина програми.

Слід підкреслити, що танок "Чумак" виконали два маленкі хлопці несподівано добре. Публіка нагородила їх гучними оплесками.

На половині програми забрав слово т. С. Юрїчука, який розказав коротко, хто є ті діти, які грають на сцені, чі вони і де вони вчать. Рівночасно зивав родичів, щоб послали своїх дітей до Робітничої Діточої Школи, де вони навчатимуть українсько-го письма, грати на інструментах і співати так, як і ті, що вже виступали на сцені.

Друга частина програми складалася з уривків з опери "Марта", "Гуляні, гуляні", "Ей ухнем", танок коломасно зивав родичів, щоб послали мийка й козак солю, голак колом, який виконала ціла група. Цей останній танок випав надзвичайно. На закінчення відіспівано "Інтернаціонал" і присутній розділялись вдоволени до дому.

Сказавши загалом, концерт випав дуже добре. Я не маю на думці хвалити нашого представника в одобрінні комітет безробітних та зивав нашу організацію до кооперації з міською радою в справі поліпшення життя для місцевого робітничого населення.

ЦІКАВА ФІЛЬМА НА ЕКРАНИ.

Сент Порквоайн, Ont.

В дніх 22 і 23. лютого ц. р. показувано в нашій місцевості дуже очікувану фільму "Тарас Шевченко".

Все і самих дописів в пресі робітників мали змогу довідатись, що фільма є дуже захоплююча. До того майже кожний український робітник знає боляй по части історію нашого дорогого поета. Тому українське робітництво очідає на місцях, щоб побачити фільму, в якій представлений життя Тараса від його юних літ аж до самої смерті.

ПРО ЖИТТЯ РОБІТНИКІВ.

Су Сейнт Мері, Ont.

Посилаю \$4.00 на відновлення переплати "Укр. Роб. Віст" і 50 ц. пресового фонду.

При тій нагоді хочу познайомити читачів робітничо-фермерської преси з життям робітників у цій місцевості. Тут є дві великі фабрики: папірня й відварня, в якій виробляють релси. У цих фабриках робітники працюють дуже тяжко. Роблять від 10 — 12 годин денно. Платня дуже маленка. У відварні робітники одержують по 36% ц. на годину. При роботі нік не пізнає робітника, що він за один, і хто він. Робітник мало подібний до людини.

Робітники працюють довгі години й за низьку платню, а вимунитися за кращі умовни праці ніхто не хоче. Вони зовсім не цікавляться своїми життєвими справами. Роблять все, що на шкоду людині. Грають в карти, пють самогон і здається їм, що людина на те й є, щоб наїстися й працювати, як той вів. Культурні й духовні здобутки людини-генія є поки що таємно для більшости робітників цієї місцевості.

Розуміється, що з такої некультурності й невідомості робітника користають неробі-капіталісти. Пани тішаються, що робітники знаходяться в такій стає незвідомості. Вони знають, що їх панування не грозить ніякої небезпеки.

Дуже цікаво йдіти до такого робітника, та це тяжке переконати його, щоб переплатив собі робітничу газету, або жертвував щонебудь на пресовий фонд. Деякі бояться робітничої газети, наче чорта. Одного разу читав "Укр. Роб. Віст" при роботі, підохидь до мене український робітник, динитесь на наголоску газети в кише: "Ти, брат, не читай ті газети, бо то більшовицька. Часом може хто донести 'босови', то зальнять з роботи, а ще й до тюрми можеш потрапити".

От і має! Робітник боїться читати робітничу газету в країні, де нема переслідувань, де покочю існує боляй елементарна свобода. Що говорити тоді про оборону своїх власних інтересів. І коли є деякі доноси на робітника, який цікавиться робітничими справами, то роблять їх самі такі робітники. Вони пють з "босами", плають їм за роботу й підлабузюють у всякій п'ляній спосіб, щоб прислужились пращедавцї. Це ознака рабського почування людини.

Час-би вже робітникам зрозуміти своє класове становище й постійно працювати за свої власні інтереси.

С. Алідук.

ВІЩЕ ПАНА ГРИГОРІВА.

Мондейр, Алта.

Дня 20. лютого ц. р. відбулося тут віще, на якому промовляв "соціаліст" пан Григорів.

Скортліо й мене грїшного піти та послухати, що то той бішовалівець буде там говорити. І як не піти, коли його запросили католики з Мондейра, а пан Григорів називав себе соціалістом і для мене було цікавим побачити, як-то змішуватся той "соціалізм" з християнством. Це той така комбінація елементів, що тільки такий мораліст, як Грінько Наш на тім розуміється.

Говорив Грінько багато. Та найбільше про Україну. Дуже йому жалко, що українських селян гублять "московські більшовицьки". Ой виспав же він тим більшовицьким, виспав. Що то з його за героб, ви навіть уявити собі не можете! Та не тільки він, але й ціла його братія — шовалівицьки. Тільки подумайте: Григорів, Шаповал і ще до п'яти, або шість дураків збираються визволити Україну, як каже Грінько, "з московських кайдан".

Найдивніше те, що Григорів дуже мало згадує про Польщу та Румунію, які гноблять поверх чотири мільйони українського народу. Коли згадував про них, то тільки так для ефекту, для прикраси своєї промови. Чому воно так? Чому пан Григорів пропадає крокодилі саюзні за тими українськими селянами, які в дійсності визволяють себе з царських пут, а про тих, що стоїють під румунськими боврами й польсько-шляхтою, мало згадує?

Це дуже зрозуміло, коли ви подумаетесь, чого Грінько хоче. Та ж він хоче як раз такого ладу, який є тепер в Польщі й Румунії.

Кажуть, що "соціаліст" пан Григорів мав ще колись за пам'яті царя великий фільварок на Україні, а коли прийшли до влади робітники й селяни, то відобрали від капіталістів фільварки, а від поміщиків землі. Розуміється, що не пощадили й "соціаліста" пана Григоріва. Тому-то він так ненавидить більшовицьки. Він ненавидить радянську владу, бо вона не признає власності поміщиків на землі, якими вони володіли за царя.

Та Грінько Нашого цікавить більше збирання переплат на журнал "Ново Україна", який владять шовалівицьки в Празі. Його не цікавить більше ніяк "визволення України", бо він є співробітником того журналу, а тут нема грошей, нека за що видзвати проти-

ЦІКАВА ЛЕКЦІЯ.

Нью Торонто, Ont.

Дня 26. лютого ц. р. відбулася у Нью Торонто цікава лекція на тему "Здоров'я людини і як його зоробити".

Лекція дав Ф. Ткачів, студент університету з Торонто. По скінченні лекції було багато питань, на які лектор давав вдовольночі відповіди. Так й інші наукові лекції відбувалися-б у нас частіше, але на жаль робітників цієї місцевості відомість байдужно до організації. Щоб вести культурно-освітню роботу між працівниками — необхідним є міцна організація. В нас є влада ТУРФДіма, але робітники чомусь отїгаються з тим самим організацій, бо зміцнення організації означує-б поширення культурно-освітньої праці.

Та не можна заперечити, що в фермері починають прозрівати. Навіть в такій твердині католицизму, як Мондейр, п. Григорів мав дуже слабий успіх. Бажаю йому й надалше доброго успіху.

Рівночасно перестерігаю фермерів, щоб не дали натїгати себе таким пропагандистам українського народу, як пан Григорів.

РІЧНИ ЗБОРНІ ВІДДЛУ Р.З.Т.

Кобалт, Ont.

Дня 12. лютого ц. р. відбулися в наслід річної зборні відділу Р.З.Т., на які були присутні всі члени.

Зборні відібрали т. Хомишин і після переплати листів від Головного Заряду Р.З.Т. члени вирішили свої місцеві вкладки, а рівночасно й конвенційне ополучкування.

Наш відділ числить 16 членів. Сподіюємо, що в наступному році число значно збільшиться. Помимо того що наш відділ молодий, праця ведеться з досить добрим успіхом.

До заряду на 1928 рік увійшли такі члени: т. Хомишин — голова, т. Матеек — заступник голови, т. Товтрівський — секретар скрїпник; контрольна комісія: Н. Шемлей, П. Рипушка, А. Лізут; опікуни хорих: Текля Шемлей, Катерина Годюка, Єрина Кучарська.

М. Товтрівський, секр.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК.

Молен, Айдаго.

В числі 26. "У.Р.В." з 6. березня ц. р. зайшла помилка в покїтованні імен жертвовців на сплату догуг друкарні й школи в Вінніпегу.

Було поміщено: 1. Вітнок \$5.00, П. Красовський \$5.00; мало бути: 1. Вітнок \$5.00, П. Красовський \$5.00.

М. Чорнобай.

КОНЦЕРТИ І ПРЕДСТАВЛЕННЯ.

Вегревід, Алта.

Товариші робітників й фермерів Вегревіди й околиці! Коли вже цікаво довідатись, як жили українські селяни в Галичині в часі війни від 1914 до 1920 р., то старайтеся прийти численно до Укр. Роб.-Фарм. Дому у Вегревідах в четвер, 22. березня (нарта), а побачите надзвичайно цікаву драму п. н.

ШБРАЛІСЬ.

Побачте, як польсько-шляхетські кулі давали шлюб українським молодцям. Початок в годині 8.30 вечером. Чекаємо на Вашу численну участь.

ДРОМГЕЛЕР, АЛТА.

Отчим повідомляємо всіх українських робітників й робітницю Дромгелер і околиці, що святкування десяти річчя ТУРФДіма відбуватиметься в дніх 24. і 25. березня в Укр. Роб. Домі в такій порядку: В суботу відбуватиметься драма в 4-ох діях п. н.

ДВА СВИТИ.

Величавий концерт.

Під час концерту буде виводжений реферат про здобутки ТУРФДому. Тож обов'язком кожного робітника й робітнички прийти на згадані підприємства й задекларувати свою симпатію до так дорогої нам всім організації як ТУРФДіма.

ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ.

Заряд.

ТРАНСКОНА, МАН.

Драмгурток Польського Робітничого Товариства з Вінніпегу відіграє в суботу, 17. березня, в Укр. Роб. Домі в Трансконі дуже цікаву драму в 4-ох діях в польській мові п. н.

"РІДЕС".

Приходьте і клічте своїх знайомих. Вступ 35 і 15 центів. Початок в годині 8.30 вечером.

КОНЦЕРТ-МІТІНГ.

В честь десятилітнього ювілею ТУРФДіма. Закликаємо всіх робітників й робітницю нашої місцевості взяти численну участь. Початок в годині 8.30 вечером. Приходьте громадо!

САСКАТУН, САСК.

Драматичний гурток відділу ТУРФДіма з Прогром, Саск., відіграє в п'ятницю, 23. березня в Укр. Роб. Домі в Саскатуні владу драму на 5. дії І. Тобілявчюка п. н.

"БЕЗТАЛАННА".

Приходьте громадо побачити цю немурну драму у виконанні фермерських аматорів і аматорок. Це дуже рідкі гості у нашою місті. Початок в годині 8.30 вечером. Вступ 40 і 25 центів.

БОРІТЬСЯ ПРАЦІ З КАПІТАЛОМ!

ДРАМГУРТОК ВІДДЛУ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ відіграє

В СУБОТУ, 17. БЕРЕЗНЯ 1928 РЧУ В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ прекрасну драму на 5. дії письменника Октава Мірбо

Син проти батька

Всі робітники і робітнички обов'язково повинні побачити цю глибоку й висококомістечку драму, бо в ній побачать своє власне життя й боротьбу праці з капіталом. Письменник в присутній, зрозумілій нам формі представив в згаданій драмі робітничу неволю дуже вірно. Цю драму грають роками найкращі театри світа з великим успіхом, а наш Драматичний Гурток докладає всіх старань, щоб вона випала найкраще. Участь бере померло 60 осіб. — приходьте самі і клічте інших!

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ. ВСТУП: 50, 40 і 25 ЦЕНТИВ. Тикети можна дістати кожного вечера в буфеті Укр. Роб. Дому, а в день концерту при касі.

В НЕДІЛЮ, 18. БЕРЕЗНЯ 1928 Р., В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ ВІДБУДЕТЬСЯ В УКР. РОБ. ДОМІ

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

ДІ ПЕС, МАН.

Драмспіггурток відділу ТУРФДіма в Ді Пес, Ман., відіграє в середу, 28. березня, в У.Р.Д. гарну комедію-опера п. М. Кропівницького в 3-ох діях п. н.

"ПЕРЕХИТРИЛИ". Хто не полїнується прийти на це представлення, той не пожалує. Цинтиків умірковано. Початок точно в годині 8.30 вечером.

ІСТ КІЛДОНАН, МАН.

В суботу, 17. березня, Драмгурток при Укр. Роб. Домі відіграє дуже гарну й смішну комедію на 4. дії Г. Цеглиньського п. н.

"СОКОЛИКИ".

Приходьте численно, а не пожалуйте, бо аматори докладають старань, щоб комедія випала якнайкраще. Початок в годині 8.30 вечером. Вступ для дорослих 35 ц., а для дітей 25 ц.

ВЕНКУВЕР, Б. К.

Святкування десятилітнього ювілею Товариства Укр. Робітничо-Фермерського Діма відбуватиметься старанням відділу ТУРФДіма у Венкувер в неділю, 25. березня в 3-ій годині по полудні в Клінтон салі

ВЕЛИЧАВИМ КОНЦЕРТОМ.

Закликаємо українське робітництво у Венкувер прийти на це свято громадо й разом з нами відсвяткувати цю велику подію в жерті українсько-го робітництва й фермерства в Канаді.

МУС ДЖО, САСК.

Українське організоване робітництво в Мус Джо святкуватиме в суботу, 17. березня, роковини смерті Тараса Шевченка виставою в Укр. Роб. Домі відомої поеми Шевченка

"ГАРДАМАКИ".

Початок в годині 8-їй вечером. Вступ 35 центів.

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ.

Початок в годині 8.30 вечером. Всі робітники й робітнички повинні обов'язково прийти і взяти участь в згаданих святах.

МІТІНГИ, ЗБОРНІ І ЛЕКЦІЇ.

ІСТ КІЛДОНАН, МАН. В неділю, 18. березня в годині 8-їй вечером відбуватиметься в Укр. Роб. Домі в Трансконі величавий концерт.

ОПРАВА КНИЖОК ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ЕДМОНТОНІ.

Подіаємо до відома всім робітникам і фермерам і їх організаціям в Альберті і Бритиш Колумбії, що при Укр. Роб. Домі в Едмонтоні, Алта., відкрито переплетню книжков. Хто з організації, або з поодиноких товаришів має книжки для оправи, дай послать їх на адресу Укр. Роб. Дому в Едмонтоні:

Ukrainian Labor Temple, 10628 — 96th St., Edmonton, Alta.

Обіздка організаторів ТУРФДІМ В АЛБЕРТІ.

Подіаємо до відома всім українським фермерам північної Альберти, що албертський Провок ТУРФДіма вислав до Едмонтону на фарми двох організаторів, які відіають багато фермерських місцевостей. Організаторами є знайй великим українським фермером товариші А. Войтїшич і П. Григорук.

Тут-подіаємо статисти місцевостей, які відіають наш організатори.

ТОВ. А. ВОТІШНИЙ ВІДІДАЄ ТАКІ МІСЦЕВОСТІ:

Мирман, в Укр. Фарм. Домі, в понеділю, 19. березня, в годині 7.30 вечером. Стубно, у вівторок, 20. березня, в годині 7.30 вечером. Мірослава, в середу, 21. березня, в годині 7.30 вечером. Ренфорд, в четвер, 22. березня, в годині 7.30 вечером. Плейн Лейк, в п'ятницю, 23. березня, в годині 7.30 вечером.

ТОВ. П. КИФОРУК ВІДІДАЄ ТАКІ МІСЦЕВОСТІ:

Гран, у вівторок, 20. березня, в годині 7.30 вечером. Примула, в середу, 21. березня, в годині 7.30 вечером. Егримонт, в четвер, 22. березня, в годині 7.30 вечером. Опал, в п'ятницю, 23. березня, в годині 7.30 вечером. Вох, в неділю, 25. березня, в годині 2.30 по полудні.

В тих місцевостях, де нема ще ні відділу, ні товариства ТУРФДіма, ми клічемо читачів нашої робітничо-фермерської преси побачити про приміщення й склади масові віча, а щя багато, товариші, допоможіть робітничо-фермерській справі. За всяку допомогу ми складемо щирю подяку.

За місцем, де відбуватиметься віча, слід за оголошеннями на місцях. За Провок. А. Шидловський, О. Жукевич, голова, секретар.

ОСТАННЯ НАГОДА.

Прочитали ми в "У.Р.В.", що книжков. т. М. Ірчак, "В Бурихах" — розійшлася на склад і віднайти її вже нема.

"В БУРЯНАХ"

для продажі. Тож спїшити з замовленнями на цю книжку так зараз, бо як спїзнитесь, то будете жалувати. Відділ наших організацій можуть набувати її у нас для кольпоруації. Замоклення разом з грїшним пошлатиме на адресу:

Provincial Executive Committee U. L. F. T. Ass'n, 300—302 Bathurst St., Toronto 2, Ont.

ПОШУКУЮ Васля Чичула (син Леся), з Драмвова, повіт Спїтїя, Галичина. Прощу писати на адресу: Harry Todczuk, 1179 Drouillard Rd., Ford City, Ont.

ПОШУКУЮ у важній справі свого швагря Нїколу Голяча з села Васильківського, повіт Густиня, Галичина. П'ять років як приїхав до Канади і перебував в Онтарі в околиці Ошава — Віндзор, а 1926-ї вїїхав на жиньво до Саскачевану.

Хто знає про него або він сам, хай зголоситься на пошту адресу: George Dutka, 550 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Міжнародний День Роб. Оборони!

СТАРАННЯМ КАНАДІЯСЬКОЇ РОБІТНИЧОЇ ОБОРОНЧОЇ ЛІГИ У ВІННІПЕГУ ВІДБУДЕТЬСЯ

В НЕДІЛЮ, 18. БЕРЕЗНЯ, О ГОДИНІ 3. ПО ПОЛУДНІ, В ГЕРІК ТЕАТРІ, ПРИ ГЕРІ СТРИТ

Концерт-Мітінг

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДНЯ РОБІТНИЧОЇ ОБОРОНИ, А РІВНОЧАСНО ДНЯ ПАРИЗЬКОЇ КОМУНИ.

В КОНЦЕРТІ ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ

ПЕРША ДІВОЧА МАНДОЛИНОВА ОРКЕСТРА Вінніпегського Відділу Секції Молоді ТУРФДіма під проводом т. Н. Гонулака.

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ ДУЖЕ БАГАТА І ЦІКАВА.

Про значіння Паризької Комуні й Міжнародного Дня Робітничої Оборони промовлятиме кілька промовців. Буде це велике робітничо-світло-мітінг, у якому повинні взяти участь всі свідомі робітники й робітнички міста Вінніпегу.

ПРИХОДИТЬ НА ЧАС, ЩОБ ЗАСТАТИ МІСЦЕ В САЛІ